

MMA

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

A Szent Korona MŰVÉSZETE

KONFERENCIA

2018. NOVEMBER 26.
MAKOVECZ KÖZPONT
ÉS ARCHÍVUM

www.mma-mmki.hu

Program

- 10.00 – 10.30**   Regisztráció
- 10.30 – 10.40**   Köszöntő
- 10.40 – 11.00**   *Fekete György: A Szent Korona művészete*
- 11.00 – 11.20**   *Jankovics Marcell: Táltoskorona*
- 11.20 – 11.40**   *Varga Péter: A Szent Korona restaurátor szemmel*
- 11.40 – 12.00**   *Kokas Nikolett: Csiszolatlan ékkövek - avagy a Szent Korona történeti és képnyelvi dimenzióinak hatása középiskolás diákokra*
- 12.00 – 12.10**   Zárszó – *Kocsis Miklós: A Szent Korona, mint (állami) jelkép*

A konferencia a Szent Korona hazatérének 40. évfordulóját ünneplő emlékévhöz kapcsolódóan került megrendezésre.

A rendezvényen való részvétel regisztrációhoz kötött, kérjük részvételi szándékát a rendezveny@mma-mmki.hu e-mail címen jelezze.

Absztraktok

Fekete György

a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja és tiszteletbeli elnöke, professor emeritus, belsőépítész

A Szent Korona művészete

Az előadás célja annak bemutatása, hogy a magyar Szent Korona megjelenítése a legkülönbözőbb művészeti, mesterségbeli, ipari műfajokban a leggazdagabb az európai királyi koronák történetében.

Jankovics Marcell

a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja és alelnöke, filmrendező, művelődéstörténész, illusztrátor

Táltoskorona

A Szent Korona 40 évvel ezelőtti hazatérését követően felénkült a koronakutatás. Mind a korona történetét, eredetét, művészi értékét, szakrális szerepét, jogi állását körbejárták a legkülönbözőbb nézetek képviselői.

Az előadás nem foglalkozik történetével, sem jogi állásával. Szakrális és ebből fakadó jogi szerepét is csak röviden érinti, amennyiben az segít a gondolatmenet kifejtésében. Mivel megkerülhetetlen, ismerteti, vagy inkább csak felsorolja az eredetére vonatkozó összes, fontosabbnak mondható nézetet, feltevést, de ezeket sem védeni, sem támadni nem kívánja, bár tesz néhány észrevételt néhányukkal kapcsolatban. Az előadás célja egy nem teljesen új, a szerző által is már korábban hangoztatott elképzelés alaposabb ismertetése. Az elképzelés a Szent Korona és a szibériai sámánkoronák közötti funkcionális megfelelésén és formai hasonlóságán alapszik, továbbá azon, hogy nyugati pár-

huzama nincs, és a bizánci koronákkal való rokonsága, amely hangsúlyos szerepet játszik származtatását illetően, korántsem olyan meggyőző, mint azt oly sokan hiszik.

Varga Péter

a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, ötvös restaurátor
művész

A Szent Korona restaurátor szemmel

1978. január 10-én érkezett haza az amerikai FORT KNOX-ból a Magyar Szent Korona, a koronázási együttes: jogar, országalma, koronázási kard, koronázási palást egyik legfontosabb és egyben legvitatottabb darabjaként. A nagytisztaságú aranyból készült, drágakövekkel, igazgyöngyökkel, rekeszszománcokkal díszített beavatási Korona görög feliratú alsó kör alakú abroncsa és a latin feliratú felső keresztpántja nem egyidőben készült megtervezett egység. Mai formáját a két rész összeillesztése során nyerte. Az abroncson görögfeliratú rekeszszománc képek és drágakövek váltják egymást alul-felül igazgyöngysorok között. A homlok fölött középen Krisztust ábrázoló zománcclemez látható váltakozó aszúrzománc lemezekkel, amelyeknek csúcsain átfűrt drágakövek ülnek. Ahátsó oromzati részen 21 igazgyöngy között a császár képe van felszerelve. A keresztpánt golyós filigránjai között ülő rekeszszománc apostolképek az abroncs zománcclemezeivel együtt bravúros finomságukkal, a minták kiegyensúlyozott művészi alkalmazásával méltón hirdetik a korszak legmagasabb szintű ötvösművészetét.

Kokas Nikolett

művészettörténész, vizuális- és környezetkultúra tanár

Csiszolatlan ékkövek - avagy a Szent Korona történeti és képi dimenzióinak hatása középiskolás diákokra

Az előadás azt mutatja be, vajon milyen érdeklődést vált ki, hogyan értékeli és közelíti meg empirikusan ma egy középiskolás diák a magyar Szent Korona történetét, eredetét. Hogyan reagálnak a gyerekek a Szent Korona eredetének különböző tudománytörténeti okfejtéseire, és mennyire tudják a Koronával kapcsolatban elhangzottakat akár egyénileg, akár csoportmunka keretein belül értékelni, elemezni?

Kevés olyan tanítható „tárgy” van a művészettörténetben, amely ilyen kézzelfoghatóan és mégis ennyire szimbolikusan ível át történelmi korszakokat, technikákat, jelképes üzeneteket. A Szent Korona megismertetése a diákokkal nem a szó szoros értelemben vett tanítás. Sokkal inkább felfedezést, közös gondolkodást, folyamatosan felmerülő kérdéseket és játékos megoldásokat jelent. A játékos, kreatív megoldások és a Koronáról tanultak célja, hogy a gyerekek megőrizzék és továbbadják a Szent Korona emlékét, a múltunk iránti tiszteletet, és a régen élt mesterek iránti megbecsülést és alázatot.

Kocsis Miklós

az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének igazgatója, jogász, közgazdász, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi docense

A Szent Korona, mint (állami) jelkép

Ritkaságszámba megy az, hogy egy köztársasági berendezkedésű állam alkotmánya monarchikus jelképet kodifikál. Az előadás a Szent Korona állami jelkép-mivoltával, valamint azzal foglalkozik, miként testesít(het)i meg napjainkban a Szent Korona az állami szuverenitást, az alkotmányos állami folytonosságot, valamint az államhatalom korlátozottságát.

JEGYZET

A series of 25 horizontal dotted lines for taking notes.

JEGYZET

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

JEGYZET

A series of 25 horizontal dotted lines for writing notes.

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA